

ATTILA JÁSZ

O zi (Egy nap)

Într-o zi, știu bine, voi încerca în zadar să mai fug. Sunt tocmai pe punctul de-a urca într-un tren, dar probabil că voi renunța. Din urmă m-ajunge moartea. Nu ca o săgeată ce se îndreaptă fără zgomot ori șovăială spre ținta aleasă; și nu precum cavalerii apocalipsei, în trap greoi și îndesat. Nici între perne, în pat learcă, transpirat. Cvartetul calcă-ncet în iarba înrourată, acestea sunt clipele intrării în ritm. Despre asta mă încredințează faptul că la gară încă vor avea pantofii umezi. Se așază pe scaunele de plastic ale restaurantului și încep să cânte. Schubert, ca întotdeauna în asemenea clipe. Eu voi scăpa, bineînțeles, trenul; și pentru că sunt copilul părinților mei, după a patra temă (Presto) sigur voi zăcea prăbușit acolo, voi muri, precum cel lovit de aripa de liliac a fumului locomotivei în timp ce cade între șine.

Poartă o cameră (Egy szobát hordoz)

În liniștea nopții, când tragi cu urechea, te ridici, te dumirești că porți înlăuntrul tău o încăpere,

și-auzi cum umblă cineva în tine. Pătrunde tot mai adânc, e grăbit. Vezi speriat că mica ta oglindă de perete pare că fâlfâie, aproape că-și ia zborul. Înțelegi că numai trecând printre banalele lucruri cotidiene te poți apropia de clanța inexistentă a acestei odăi.

Cafea, ceai, lectură (Kávé, tea, olvasgatás)

Cafea, ceai, lectură, în timp ce câteva propoziții mă izbesc din plin, nici nu mă mai pot ridica, zac aici în tăcere și ascult cum bolborosește inima, sângerează de propoziții, poate n-am decât să aștept să dispară vreunul dintre ventricule, unde se adună și restul după utilizare, deși există propoziții care pot provoca și răni de-a dreptul mortale dacă-ți nimeresc inima în plin.

Cu timpul, se spălăcește (Idővel kikopik)

Acasă, seara, lectură. Momente-n care câteva propoziții mă lovesc în plin cu-atâta putere că nu mă mai pot ridica. Stare în care zac tăcut și ascult cum pelin curge moartea din file, de parc-ar fi sticle. Ar trebui chiar să las să m-acopere. Să dispar odată, căci preajma asta ucide. (C-o pată de sânge, efectul se poate amplifica, deși se spălăcește-ncet, se resoarbe-n covor.) Doar propozițiile pot provoca asemenea răni imaginare.

Mi-ar plăcea

lui Karátson Endre

„Zum, zum...”

Ady Endre

Mi-ar plăcea să fiu un scaun portabil de metal
într-un parc parizian, să fiu dus după voie
când vreau și unde aș vrea să mă prăbușesc
ori să mă destram. Pe deasupra aleii cu maghiran,
praful strânit brusc de vântul atlantic. Și pe vârful
ghetelor de antrenament, pe dunga pantalonilor.
Frunzele foșind nostalgic ca în poezia lui
Ady. M-aș refugia de mine însumi înapoi
în arbori. Lumina difuză din privirea doamnei
Maigret îndărătul perdelei mișcate.
Sălbaticile castane timpurii pocnind înfundat
pe mormântul cu cordon al lui Jim Morisson.
O șuviță rebelă de păr deasupra mușchilor
încordați ai gânditorului lui Rodin.
Și totuși, să nu freamăt în vânt
în timp ce melcii fără cochilie înaintează
irepresibil spre grădinile impecabil
îngrijite.

32. Rulotă

(32. (lakókocsi))

Soare, țarm de mare,
pescărușul se aruncă-n val,
pești, moarte, vis.
O fată grasă culcată pe mal
la plajă, un avion trage
o dără pe apă.
Freamătă frunze,
țârâie greieri, vânt,
o lungă după-amiază.
Noaptea lumini,
numai acum, numai azi, de mâine
lămpi pe munte.
Umbră în soare,
dă ocoale, crește, dispare
în graba mare.

Vânt călduț, ploaie,
furtună, noaptea, dimineața,
speranță plouată.
Ce zace pe plajă,
fie piatră, trup, nu lasă-n urmă
nici un semn.
Pescăruș solitar
își poartă de grijă,
pentru că-i musai.
Să stai pe-ntuneric,
îndelung și calm, și
s-aștepți dimineața.

36. (mare)

36. (tenger)

De pe navă, să privești țarmul rămas în urmă, ușor,
cum despoaie Dumnezeu totul, grijuliu, creator,
de pe stânci cum se uită un înger la om, cu oroare,
închide ochii, nu vrea să vadă altceva decât mare.

Libertate

(Szabadság)

(În urmă cu câteva zile am primit un e-mail distribuit în
rețea. Conținea fotografii. Despre tradiția cel puțin
stranie a unei insule daneze autonome. Fotografiele-
document erau șocante. Fotografiele violente, sângeroase,
m-au răscolit zile întregi. Am încercat să scap de ele)

Pluteam singură pe mare. Apoi
mi s-au alăturat și celelalte rând pe rând,
un sentiment irepetabil. I-am spus
libertate.

Atunci au apărut în depărtare primele nave.
Noi ne-am avântat bucuroase spre ele.
Oamenii au ieșit la parapetele navelor
și strigau că au sosit balenele-pilot.
În mod surprinzător, ei nu s-au bucurat la vederea
noastră

și au început să ne urmărească. Fugeam, dar au blocat drumul spre marea deschisă. De spaimă, am înotat spre laguna cu apă puțin adâncă.

Oamenii, prietenii noștri de odinioară, stăteau în apă, gesticulau spre noi cu cângi lucioase în mâini. Le-au înfipt în noi, le-au agățat în bot, așa ne târau spre țărm în timp ce încercau cu cuțite lungi să ne reteze arterele jugulare. Dar criminalilor începători nu prea le reușea. Laguna s-a înroșit de durerea noastră.

Înot singură. Las o dără-n urma mea.
Când am reușit să scap, mi-a rămas înfipt în trup
cuțitul unui ucigaș.

înarișpat, poezii, 2014, Editura Új Forrás, Tata); *Csendes Toll utazik (Pană Liniștită călătorește*, proze, 2015, Editura Kortárs Budapesta); *El (Plecare*, poezii, 2016, Editura Kortárs, Budapesta)

Premii: Premiul Vörösmarty (2000); Premiul Radnóti (2000); Premiul József Attila (2003); Premiul Zelk Zoltán (2005); Premiul Príma (2006); Premiul Arany János (2007); Premiul pentru eseu al revistei Irodalmi Jelen (2009); Premiul Lilla (2010); Premiul Comemorativ S. Quasimodo (2011).

Traducere și prezentare: KOCSIS Francisko

ATTILA JÁSZ s-a născut la 26 martie 1966 la Szőny, Ungaria. În prezent trăiește la Tatabánya, unde este redactor-șef al revistei Új Forrás (din 2010).

Opere: *Daidaloszi napló (Jurnal dedalian*, poezii, 1992, Editura Tevan); *Jelzések könyve (Cartea semnelor*, poezii, 1996, Editura Orpeusz); *Miért Szicília (De ce Sicilia*, poezii și eseuri, 1998, Caietele Jak); *A lebegés története (Istoria plutirii*, ciclul de proze scurte, 1998, Editura Platanus); *Az ellenállás formái (Forme de rezistență*, cicluri de poeme în proză, 2000, Editura Kalligram); *A szökés gyakorlása (Exercițiul evadării*, poezii, 2004, Editura Kalligram); *Fékezés (Frânare*, poezii, 2006 Editura Szignatúra Könyvek-Alexandra); *XANTUSiana* (roman în versuri, 2007, Editura Kalligram); *angyalfogó (cursă pentru îngeri*, poezii pentru copii, 2008, Editura Koinónia); *Fürdőkádból a tenger (Marea văzută din vană*, eseuri, 2009, Tiszatáj Könyvek); *Alvó szalmakutyák (Somnoroșii câini de paie*, poezii, 2010, Editura Kalligram); *isten bőre (pielea lui dumnezeu*, poezii, 2011, Editura Napkút); *naptemplom villanyfényben (biserică solară în lumina becurilor*, poezii, 2011, Balatonfüred); *Csendes Toll élete (Viața Penei Liniștite*, proză, 2012, Editura Kortárs, Budapesta); *Belső árnyék (Umbră interioară*, poezii, 2013, Editura Kortárs, Budapesta); *Szárnyas csiga (Melc*

